

Kronik.**Erhvervsrejse fra Danmark via Polen til Nigeria**

Jens-Christian Møller, CEO, Eryk Group

Mens vi stadig venter på regeringens Afrikaplan, skal jeg hilse fra Afrika og sige, at amerikanere og kinesere har set forretningsmulighederne i Nigeria, mens størstedelen af danske virksomheder glimrer ved deres fravær.

Ved slutningen af det sidste årtusinde var jeg ansat som CEO i KK Wind Solutions, der var i gang med en internationaliseringsproces. Efter et grundigt analysearbejde stod det klart for mig, at pilen pegede mod det nordvestlige Polen - nærmere betegnet Szczecin.

KK Wind Solutions blev den første danske industrivirksomhed i Szczecin og er siden vokset fra en omsætning på under 100 mio. kroner til over 5 mia. kroner.

I dag er Szczecin blevet et naturligt valg for industrivirksomheder i hele verden og ser efter Vestas' store investeringer i to store fabrikker ud til at blive en fremtidig hub for offshore vindindustri og global grøn omstilling.

Danske industrivirksomheder dominerer regionen med over 10.000 arbejdspladser, hvilket medvirkede stærkt til, at kong Frederik X valgte at besøge Szczecin på sin første officielle udlandsrejse. Jeg stiftede sammen med en partner Eryk Group i 2004, og vi har været her lige siden.

Pilen peger nu mod Nigeria

Der er en klar analogi mellem den udvikling, Polen har været igennem de sidste 25 år, og den udvikling, Nigeria står over for. De seneste 10 år har min partner og jeg rettet blikket ud over Europas grænser for at finde det rette brohoved for vores videre udvikling. Det har været en lang proces, og vi har kasseret mange planer, når vi har fået styr på fakta om den påtænkte lokation.

I 2017 begyndte vi at se på Afrika som vores fremtidige kontinent. Vi kiggede på Nordafrika og Sub-Sahara-Afrika i øst og vest.

I 2018 lavede vi vores første overordnede *feasibility study* sammen to danske ambassadkontorer i Vestafrika. I 2019 startede vi med at ansætte vestafrikanere i vores organisation og har nu over 50 vestafrikanske kollegaer.

I 2023 lavede vi sammen med Syddansk Universitet et *feasibility study* vedrørende etablering i Nigeria, hvor størstedelen af vores medarbejdere kommer fra. Faktisk kommer over halvdelen fra én nigeriansk by - nemlig Lagos, hvor vi i starten af 2024 har etableret eget aktieselskab.

Mine erfaringer med Nigeria

Det er svært både at finde og at fastholde unge europæiske ingeniører og teknikere. Når vi søger nye europæiske teknikere, får vi mange gange kun en enkelt ansøgning. Og i 2023 havde vi et frafald på over 25 procent indenfor det første år. Ikke fordi de unge er utilfredse - de finder bare ud af, at de har lyst til noget andet.

Jens-Christian Møller, CEO hos Eryk Group, hilser på kong Frederik, der tidligere på året var på besøg i Szczecin i Polen. Privatfoto

+ Om Jens-Christian Møller

- Uddannet ingeniør og MBA fra Aalborg universitet.
- Topleder i først IBM, derefter KK Wind Solutions og nu Eryk Group, som han var medstifter af i 2004.
- I 1988 nomineret som Young Entrepreneur of The Year.
- Modtog i 2018 kongelig æresmedalje og eksportrådets diplom.
- I 2021 tildelt æresstatsborgerskab i Polen af den polske præsident.
- I 2023 nomineret som Entrepreneur of The Year.

Til gengæld ansætter vi gennemsnitligt en nigeriansk teknisk medarbejder om ugen, og via vores samarbejde med universiteter og tekniske skoler i Nigeria modtager vi over 100 kompetente ansøgninger hver måned. I 2023 var frafaldet af unge nigerianske medarbejdere 0.

Nigerianerne scorer signifikant højere på tekniske kompetencetests end deres europæiske kollegaer. Vores concernsprog er engelsk - nigerianere har engelsk som modersmål. De unge europæere, vi ansætter, har slet ikke samme niveau på engelsk.

Generelt oplever jeg vores nigerianske medarbejdere som godt uddannede, ambitiøse og loyale. De tilpasser sig let vores dan-

ske virksomhedskultur. De er på mange punkter langt lettere at onboarde end europæere - de er simpelthen langt mere forandringsparate end os andre.

Min afrikanske rejse

Det har været en lang og dyr rejse for Eryk Group. Vi er havnet i rigtig mange blindgyder, fordi vi vidste meget lidt, da vi startede. Men som familieejet virksomhed har vi holdt fast og har hele tiden, mens vi har "udviklet Afrika", tjent penge. Vi har oparbejdet nogle unikke Afrika-kompetencer, som vi nu ser som en styrke til fremtidig bæredygtig vækst.

For 25 år siden havde Polen brug for danske frontløber-virksomheder, der var klar til at sætte noget på spil - i forventning om at man på sigt kunne tjene pengene hjem igen og få konkurrencefordele. Nu er tiden kommet til Nigeria. Hos Eryk inviterer vi gerne indenfor og deler vores viden. Kom med på en spændende rejse - toget kører nu - spring på!

For mig er Lagos nu kommet meget tættere på. Jeg skal de næste 20 år af mit arbejdsliv hellige mig "min afrikanske drøm".

Det er skønt at være selvfinansieret iværksætter med mulighed for at tage på endnu en "erhvervsrejse". Jeg nyder samværet med mit unge afrikanske team.

Målet er, at vi skal vækste fra de 50 afrikanske medarbejdere, vi har nu, til over 1000, og at vi igen skal være first-mover, som vi var for 25 år siden i Szczecin. Måske kan jeg om 20 år nyde mit otium i en gyngestol i Lagos, hvor jeg kan sidde i solen og se ud over Atlanterhavet. Selv voksne mænd har vel lov til at drømme.

+ Om Nigeria og Lagos:

- Afrikas største og hurtigst voksende økonomi
 - Nigeria ligger i samme tidszone som Danmark
 - Der bor 220 millioner mennesker
 - Der uddannes årligt over 1 million IT-folk og ingeniører på bachelor niveau eller højere
 - 75 procent af befolkningen er under 30 år
 - IT-sektoren omsætter årligt for over 600 mia. kroner
 - Ud over olie er der blandt andet guld og mange sjældne metaller i landet
 - Kineserne ejer størstedelen af mineindustrien
 - Et af verdens mest frugtbare lande. Hvis jorden dyrkes rigtigt, kan man høste tre gange årligt
 - De fleste større lufthavne er bygget af kineserne
 - Afrikas største importør af mælkepulver. Meget af dette mælkepulver kommer fra Danmark
 - En nyuddannet ingeniør/tech specialist får en månedsløn på under 1000 kroner
 - Da landet (af mange årsager) har verdens måske mest ustabile strømforsyning, hvilket i sagens natur kræver masser af el-reparationer og vedligehold, uddannes der rigtig mange kompetente elektrikere i landet. En faglært elektriker har en månedsløn på under 750 kroner
 - Alle typer IT-kompetencer er til stede - også på super højt niveau
 - IT ses som vejen ud af fattigdom for mange nigerianere - og en mulighed for grænseoverskridende arbejde - uden at migrere. Derfor dygtiggøre de unge sig indenfor IT på universiteter og i "økosystemer", hvor de unge laver studiegrupper og lærer af hinanden
- Nigerias største udfordring:**
- Ovennævnte lønninger er lave, men signifikant højere end gennemsnitslønnen, som er under 400 kroner pr. måned. Og det allerværste: 40 procent af den arbejdsduelige befolkning har ikke et arbejde.
 - Jobskabelse er Nigerias største problem. Det ville være skønt at se flere danske virksomheder tage et ansvar her, og Nigeria har de kompetencer og hænder, vi mangler.
- Lagos - Nigerias største by:**
- Der bor over 22 millioner mennesker, og befolkningen vokser årligt med over en million
 - Over 50 procent af Nigerias BNP genereres her
 - Microsofts største udviklingshub i Afrika er her
 - Alle de store IT-virksomheder - blandt andet Oracle, Google, SAP, Salesforce og Facebook - er til stede
 - Nogle af verdens største tech-startups finder du her
 - Byen har verdens hurtigst voksende musik- og filmindustri
 - Det tager cirka fem timer med fly at komme fra EU til Lagos - og der er daglige flyafgange
 - Størstedelen af befolkningen er kristne

Der er en klar analogi mellem den udvikling, Polen har været igennem de sidste 25 år, og den udvikling, Nigeria står over for. De seneste 10 år har min partner og jeg rettet blikket ud over Europas grænser for at finde det rette brohoved for vores videre udvikling.